Assen, 12 oktober 2026
Ons kenmerk: 1004527

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE INZAKE OMGEVINGSVERGUNNING FLORA- EN FAUNA-ACTIVITEIT

Vergunninghouder : gemeente Assen
Activiteit : Soortenmanagementplan (SMP)
Locatie : Assen, Witten, Ter Aard en Loon.

Deze omgevingsvergunning wordt verleend voor de periode vanaf datum van afgifte van deze vergunning tot en met 7 oktober 2036.

Besluit
Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben, met inachtneming van artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), besloten aan de gemeente Assen een omgevingsvergunning te verlenen voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen van de huismus (*Passer domesticus*), spreeuw *(Sturnus vulgaris),* gierzwaluw *(Apus apus)* en huiszwaluw *(Delichon urbicum)* zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet (Ow) jo. artikel 11.37, eerste lid en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

Daarnaast heeft GS besloten, met inachtneming van artikel 8.74k van het Bkl, aan de gemeente Assen een omgevingsvergunning te verlenen voor het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de volgende soorten: de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis *(Pipistrellus nathusii),* laatvlieger *(Cnephaeus serotinus),* kleine dwergvleermuis *(Pipistrellus pygmaeus),* tweekleurige vleermuis *(Vespertilio murinus),* rosse vleermuis *(Nyctalus noctula),* meervleermuis *(Myotis dasycneme),* gewone grootoorvleermuis *(Plecotus auritus),* baardvleermuis *(Myotis mystacinus),* brandts vleermuis *(Myotis brandtii)* en watervleermuis *(Myotis daubentonii),* zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow jo. artikel 11.46, eerste lid en onder b en d, van het Bal.

Tot slot heeft GS besloten, met inachtneming van artikel 8.74l van het Bkl, aan de gemeente Assen een omgevingsvergunning te verlenen voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de steenmarter (*Martes foina),* zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow jo. Artikel 11.54, eerste lid en onder b, van het Bal.

Voorschriften
Aan deze omgevingsvergunning worden de volgende voorschriften verbonden:

1. **Algemene voorschriften**

1.1. De omgevingsvergunning wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soorten verleend.
1.2. Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden, zoals beschreven in de aanvraag en de daarbij behorende stukken.
1.3. De vergunning staat op de naam van gemeente Assen (hierna: vergunninghouder). De vergunninghouder is medeverantwoordelijk voor de naleving van de vergunningsvoorschriften en is hierop aanspreekbaar. De vergunninghouder stelt de vergunninggebruikers op de hoogte van de toepasselijke vergunningvoorschriften.
1.4. De vergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl, indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de hierboven genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
1.5. Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in Soortmanagementplan gemeente Assen, d.d. 25 september 2026, geschreven door Ecogroen (hierna: SMP). Daarnaast maken de ecologische werkprotocollen integraal onderdeel uit van deze vergunning.

1.6. De vergunninghouder mag haar omgevingsvergunning doorschrijven aan derden, vergunninggebruikers, indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
   a) De vergunninghouder houdt bij hoe vaak en aan wie de omgevingsvergunning wordt doorgeschreven.
   b) De vergunninghouder dient de fasering van werkzaamheden te borgen, conform hoofdstuk 3.7 van dit besluit.
   c) Indien uit het SMP, aanvullend onderzoek of anderszins blijkt dat op de betreffende locatie sprake is van een verblijfplaats met een bijzondere ecologische waarde waarvoor een maatwerkplan is vereist, mag de vergunning pas doorgeschreven worden nadat het maatwerkplan is goedgekeurd (door de gemeente of provincie Drenthe), conform hoofdstuk 5.7 van het SMP. Voor alle verblijfplaatstypen van vleermuissoorten die wel binnen de reikwijdte van dit besluit vallen, maar tijdens de nulmeting niet zijn aangetroffen, geldt dat bij het aantreffen van een nieuwe verblijfplaats gedurende de looptijd van het SMP altijd gewerkt dient te worden conform een maatwerkplan en een daarvoor verleend goedkeuringsbesluit.
   d) De vergunninghouder blijft (mede) verantwoordelijk voor het opvolgen van de voorschriften van een doorgeschreven omgevingsvergunning

1.7. De vergunninghouder geeft een bewijs aan vergunninggebruikers dat aan hen de omgevingsvergunning is doorgeschreven. Dit bewijs bevat in ieder geval de volgende gegevens:
   a) Naam van de vergunninggebruiker;
   b) Locatie, aard en omvang van de werkzaamheden waarvoor de omgevingsvergunning is doorgeschreven;
   c) Tijdsperiode waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd;
   d) Overzicht van de te volgen protocollen en zo nodig compenserende verblijfplaatsen en de voorschriften uit deze omgevingsvergunning die van toepassing zijn op het project;
   e) De vergunninggebruiker meldt minimaal twee weken voor de start van het natuurvrij maken aan de vergunninghouder wanneer het natuurvrij maken zal plaatsvinden. De vergunninghouder meldt dit vervolgens uiterlijk één week vóór de start van het natuurvrij maken aan de provincie Drenthe via vth@drenthe.nl. Hierbij dient het zaaknummer van dit besluit te worden vermeld.

1.8. De vergunninghouder kan de doorschrijving ook intrekken indien een vergunninggebruiker zich niet aan de voorschriften houdt of de vrees daartoe bestaat. De vergunninghouder vermeldt intrekking direct aan de provincie Drenthe, door dit te mailen naar vth@drenthe.nl

1.9. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een bewijs van doorschrijving van deze omgevingsvergunning en het ecologisch werkprotocol (hierna: EWP) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

1.10. Het SMP is een levend document waarin de nieuwste inzichten uit Kennisdocumenten verwerkt zitten. Wanneer ecologische inzichten wijzigen en dit leidt tot aanpassingen in de kennisdocumenten van BIJ12, dienen de ecologische werkprotocollen binnen twee maanden na de hiervoor genoemde wijziging hierop aangepast te worden.

1.11. Binnen twee maanden na het verlenen van deze vergunning dienen alle waarnemingen van de soorten die waargenomen zijn tijdens het nader onderzoek te worden ingevoerd in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Na invoering van deze gegevens dient hiervan een afschrift verstuurd te worden onder vermelding van het kenmerk van het besluit via vth@drenthe.nl.

2. Algemene werkwijze

2.1. Gebouwen of gebouwdelen waar werkzaamheden plaatsvinden die kunnen leiden tot het vernielen, beschadigen of ongeschikt maken van (potentiële) nest-, rust- of verblijfplaatsen, worden voorafgaand aan de werkzaamheden natuurvrij gemaakt volgens het EWP of maatwerkplan wat betrekking heeft op de werkzaamheden.

2.2. Binnen de beschermingszone rondom de kraamverblijfplaats van de rosse vleermuis mogen werkzaamheden die een aanwezige of potentiële verblijfplaats kunnen aantasten uitsluitend worden uitgevoerd na verlening van een goedkeuringsbesluit door provincie Drenthe, conform hoofdstuk 3.2 van dit besluit.

2.3. Indien sprake is van significante aantasting, extra kwetsbare verblijfplaatsen, of maatregelen die niet zijn opgenomen in de bijlage 2 van het SMP, is een maatwerkplan verplicht en mogen werkzaamheden pas starten nadat een goedkeuringsbesluit is verleend door provincie Drenthe, conform hoofdstuk 5.7 van het SMP en hoofdstuk 3.4 van dit besluit.
2.4. Verblijfplaatsen van vleermuizen dienen binnen het SMP op pandniveau te worden vastgelegd en niet op adresniveau.

3. Werkwijze particulieren

3.1. Onder particulieren worden personen verstaan die eigenaar en bewoner zijn van een woning. Het betreft daarbij altijd één adres. Bedrijven die werkzaamheden uitvoeren in opdracht van een particulier worden voor de toepassing van dit besluit eveneens onder deze categorie geschaard.
3.2. De particulier doorloopt het stappenplan zoals beschreven in hoofdstuk 5.2.1 van het SMP en handelt overeenkomstig de daarin opgenomen werkwijze.
3.3. Particulieren mogen verduurzamingswerkzaamheden uitvoeren conform de methodiek uit de handreiking Natuurvriendelijk Isoleren. Hierbij dient te allen tijde te worden gewerkt volgens de meest recente versie van de handreiking, zoals gepubliceerd op de website van de provincie Drenthe, zie Natuurvriendelijk isoleren | Provincie Drenthe.
3.4. Voor werkzaamheden die niet vallen onder de verduurzamingswerkzaamheden zoals beschreven in de handreiking Natuurvriendelijk Isoleren maar wel beschreven zijn in het SMP, volgt de particulier de natuurkalender (voor het natuur vrijmaken) die is opgenomen in tabel 5.1 in hoofdstuk 5 van het SMP.
3.5. Het natuurvrij maken dient te gebeuren onder begeleiding van een vleermuis- en vogeldeskundige (ecoloog) of door een daartoe bekwame medewerker van een isolatiebedrijf. Een medewerker van een isolatiebedrijf is bekwaam indien deze aantoonbaar deel heeft genomen aan de training ‘’natuurvriendelijk isoleren ”of kwalitatief vergelijkbaar.
3.6. De gecertificeerde persoon mag uitsluitend natuurvrij maken binnen de reikwijdte van de certificering of bevoegdheid waarover hij of zij beschikt.

4. Werkwijze niet-particulieren

4.1. De niet-particulier doorloopt het stappenplan zoals beschreven in hoofdstuk 5.2.2 van het SMP en handelt overeenkomstig met de daarin opgenomen werkwijze.
4.2. Bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt te allen tijde een ecologisch deskundige betrokken. De ecologisch deskundige stelt voorafgaand aan de werkzaamheden een ecologisch werkprotocol op (afgestemd op de richtlijnen uit hoofdstuk 5 van het SMP) en begeleidt de uitvoering van de werkzaamheden.
4.3. Natuurvrij maken vindt uitsluitend plaats buiten de voor de betrokken soorten kwetsbare periode met inachtneming van de natuurkalender, conform tabel 5.1 en hoofdstuk 5.4 van het SMP. Voor vleermuizen betreft dit de kraamperiode en winterperiode. Voor vogels betreft dit het broedseizoen.
4.4. Het natuurvrij maken dient te gebeuren onder begeleiding van een vleermuis- en vogeldeskundige (ecoloog).

5. Compensatie

5.1. Indien er (potentiële) verblijfplaatsen verloren gaan door de geplande werkzaamheden dienen de vergunninghouder en de vergunninggebruiker (particulieren en niet-particulieren) ervoor te zorgen dat er compensatievoorzieningen worden gerealiseerd conform hoofdstuk 5.6 en 5.7 van het SMP.
5.2. De vergunninghouder dient de volgende compensatievoorzieningen te realiseren, conform hoofdstuk 5.8 van het SMP. De gerealiseerde compensatievoorzieningen dienen te worden opgenomen in de salderingsboekhouding, zoals bedoeld in voorschrift 7.1. Hierbij wordt ten minste vastgelegd welke compensatievoorzieningen zijn gerealiseerd, de datum van realisatie en de exacte locatie(s) waar de voorzieningen zijn aangebracht.
   a) 29 voorzieningen voor kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis
      - Binnen een straal van 200 meter van bekende kraamverblijfplaatsen;
      - Binnen vier jaar dienen alle voorzieningen gerealiseerd te zijn, hierbij wordt jaarlijks ten minste 25% van het totaal aantal vereiste kraamverblijfplaatsen gerealiseerd.
      - Conform het kennisdocument en bijlage 2 van het SMP.

b) 43 voorzieningen voor kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger
   - In elk deelgebied dient tenminste één kraamverblijfplaats gerealiseerd worden;
   - Binnen vier jaar dienen alle voorzieningen gerealiseerd te zijn, hierbij wordt jaarlijks ten minste 25% van het totaal aantal vereiste kraamverblijfplaatsen gerealiseerd.
   - Conform het kennisdocument en bijlage 2 van het SMP.

c) Tien verblijfplaatsen voor de steenmarter realiseren verspreid over de gemeente.
   - Binnen vier jaar dienen alle voorzieningen gerealiseerd te zijn, hierbij wordt jaarlijks ten minste 25% van het totaal aantal vereiste kraamverblijfplaatsen gerealiseerd.
   - Conform bijlage 2 van het SMP.

6. Monitoring

6.1. De vergunninghouder dient gedurende de looptijd van de vergunning de populaties van de doelsoorten, de functionaliteit van het leefgebied en de effectiviteit van de compensatiemaatregelen te monitoren conform hoofdstuk 6 van het SMP.

6.2. Indien de bekende kraamkolonie van de rosse vleermuis niet wordt teruggevonden, dient dit direct gemeld te worden bij het bevoegd gezag.

6.3. Voor zover uit de monitoring zou blijken dat voorzieningen tekortschieten worden (mogelijk) aanvullende/vervangende voorzieningen toegepast en zo nodig verder uitgewerkt zodat het doel/de ambitie van het SMP alsnog behaald wordt.

6.4. De resultaten van de monitoring worden verwerkt in een monitoringsverslag, opgenomen in het administratiesysteem en uiterlijk op 1 februari van het jaar volgend op de monitoringsronde aan het bevoegd gezag verstrekt

6.5. Indien uit de monitoring blijkt dat de gunstige staat van instandhouding van één of meer betrokken soorten onvoldoende is gewaarborgd, kan het bevoegd gezag nadere voorschriften stellen dan wel de vergunning wijzigen indien dit noodzakelijk wordt geacht. Dit zal in een overleg tussen bevoegd gezag en de gemeenten worden besproken.

7. Evaluatie

7.1. Jaarlijks, in het eerste kwartaal, dient een rapport aangeleverd te worden van de salderingsboekhouding waarna een overleg plaatsvindt tussen het bevoegd gezag en de vergunninghouder.

7.2. In jaar vijf dient een tussenevaluatie van het SMP plaats te vinden met het bevoegd gezag waarin zowel ecologisch als uitvoeringsmatig gekeken wordt naar de behaalde resultaten tot nu toe. Hiervoor wordt vooraf ook een evaluatierapportage aangeleverd bij vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van dit besluit.

7.3. In jaar negen dient een evaluatie van het SMP plaats te vinden met het bevoegd gezag waarin zowel ecologisch als uitvoeringsmatig gekeken wordt naar de behaalde resultaten tot nu toe. Er wordt op dat moment ook gekeken naar eventuele verlenging van de vergunning en welke aanvullende voorwaarden daarvoor moeten gelden. Hiervoor wordt vooraf ook een evaluatierapportage aangeleverd bij vth@drenthe.nl onder vermelding van het kenmerk van dit besluit.

8. Zorgplicht

8.1. De vergunninghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die kunnen leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten, zoals het verwijderen van bosschages en bomen of kunstmatige lichtverstoring, dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden dat de effecten tot het minimum worden beperkt.

8.2. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de vergunninghouder rekening te houden met het broedseizoen van alle vogelsoorten. De werkzaamheden dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen.

8.3. De vergunninghouder dient de vergunninggebruiker te informeren wanneer voorgenomen werkzaamheden mogelijk effecten kunnen hebben op andere beschermde diersoorten dan waarvoor in deze vergunning toestemming is verleend. Hierbij moet worden aangegeven dat mogelijk een quickscan en/of nader ecologisch onderzoek noodzakelijk is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij werkzaamheden aan platte daken of wanneer groen verloren gaat. Deze mededeling heeft uitsluitend een informatief karakter. De verantwoordelijkheid voor het naleven

van de geldende wet- en regelgeving en het uitvoeren van eventueel benodigd aanvullend onderzoek blijft bij de initiatiefnemer.

Stikstof
Deze vergunning ziet uitsluitend op de in de vergunning beschreven flora- en fauna-activiteit. Indien de voorgenomen werkzaamheden ook gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden, kan op grond van de Omgevingswet mogelijk tevens een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit vereist zijn. De initiatiefnemer en/of vergunninggebruiker is zelf verantwoordelijk voor het beoordelen of hiervan sprake is. Indien nodig dient voorafgaand aan de werkzaamheden onderzoek te worden uitgevoerd naar de effecten op Natura 2000-gebieden, bijvoorbeeld door middel van een AERIUS-berekening. Wanneer uit dit onderzoek blijkt dat significante gevolgen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, kan aanvullende ecologische beoordeling noodzakelijk zijn en dient mogelijk een afzonderlijke omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit te worden aangevraagd. Zie voor meer informatie hierover de volgende website: www.provincie.drenthe.nl/natuurbescherming of neem contact op met de provincie Drenthe op telefoonnummer (0592) 36 55 55.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

drs. M. Middel,
Themamanager Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving

Afschrift aan:
- Ecogroen (digitaal);
- Het College van Burgemeester en Wethouders van Assen (digitaal).

Omgevingsvergunningwijziging
Indien de vergunninghouder verzoekt om wijziging van de voorschriften die in deze vergunning zijn opgenomen, dient hiervoor een wijzigingsvergunning te worden aangevraagd, voorzien van een inhoudelijke onderbouwing. Hierover kunt u contact opnemen via vth@drenthe.nl

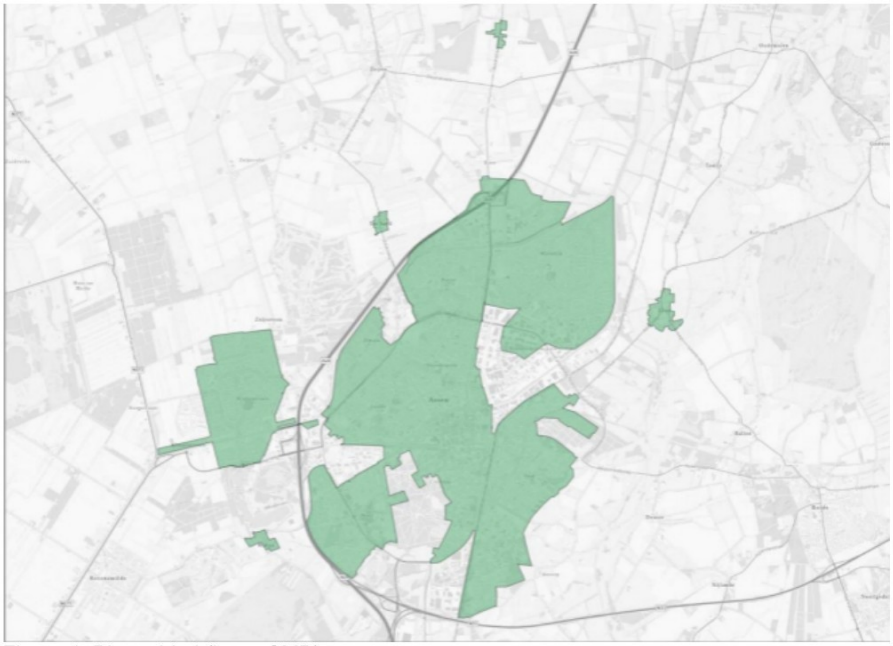
Bezwaar
Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan, hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar www.provincie.drenthe.nl/bezwaarprocedure.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 4 juni 2026 hebben wij van het gemachtigd bureau Ecogroen namens de gemeente Assen (hierna: vergunninghouder) een aanvraag ontvangen voor een generieke omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op basis van een soortenmanagementplan (hierna: SMP). De aanvraag heeft betrekking op ruimtelijke ingrepen aan bebouwing binnen de volgende kernen (zie figuur 1): Assen, Witten, Ter Aard en Loon in de gemeente Assen.

De vergunninghouder heeft een omgevingsvergunning aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11.37, eerste lid en onder b, van het Bal voor de huismus (*Passer domesticus*), spreeuw *(Sturnus vulgaris),* gierzwaluw *(Apus apus)* en huiszwaluw *(Delichon urbicum),* artikel 11.46, eerste lid en onder b en d, van het Bal voor de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis *(Pipistrellus nathusii),* laatvlieger *(Cnephaeus serotinus),* kleine dwergvleermuis *(Pipistrellus pygmaeus),* tweekleurige vleermuis *(Vespertilio murinus),* rosse vleermuis *(Nyctalus noctula),* meervleermuis *(Myotis dasycneme),* gewone grootoorvleermuis *(Plecotus auritus),* baardvleermuis *(Myotis mystacinus),* brandts vleermuis *(Myotis brandtii)* en watervleermuis *(Myotis daubentonii)* en artikel 11.54, eerste lid en onder b, van het Bal voor de steenmarter (*Martes foina).*

Figuur 1: Plangebied (bron: SMP)

2. Wettelijk kader

Het is op grond van artikel 5.1, tweede lid en onder g, van de Omgevingswet (Ow) verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten voor zover het gaat om een in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) aangewezen geval. De diverse beschermde diersoorten worden beschermd volgens diverse beschermingsregimes van het Bal.

2.1 Vogelrichtlijn

De huismus, spreeuw, gierzwaluw en de huiszwaluw zijn beschermde inheemse vogelsoorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.37, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
d. het opzettelijk storen van vogels.

Het nest van een vogel is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlieder betreft. Ook de inhoud en de

functionele omgeving van het nest dient te worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is. Artikel 11.37, eerste lid en onder b, van het Bal is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten van de huismus, gierzwaluw en huiszwaluw zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie en de Beleidsregels bescherming natuur provincie Drenthe bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten beschermd zijn en niet mogen worden vernield of weggehaald.

Op grond van artikel 11.37, eerste lid en onder d, van het Bal is het daarnaast verboden om vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te (ver)storen. Het verbod op het opzettelijk storen van vogels geldt niet op grond van artikel 11.37, derde lid, van het Bal als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort. Op basis van het SMP uitgevoerde ecologische onderzoek en de daarin vastgestelde spreiding van verblijfplaatsen wordt voldoende aannemelijk geacht dat tijdens de werkzaamheden voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar blijven. Gelet hierop en op de binnen het SMP geborgde mitigerende en compenserende maatregelen, heeft eventuele verstoring van aanwezige exemplaren geen wezenlijk negatieve gevolgen voor de staat van instandhouding van de betrokken soorten.

2.2 Habitatrichtlijn

Vleermuizen zijn beschermde inheemse zoogdiersoorten als bedoeld in bijlage IV onderdeel a bij de Habitatrichtlijn en bijlage II van het verdrag van Bern en zijn zodoende beschermd op grond van artikel 11.46. eerste lid van het Bal waar het gaat om:

b. het opzettelijk verstoren van vleermuizen;
d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen.

Onder voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van vleermuizen als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal vallen o.a. kraamverblijven, zomerverblijven, paarverblijven en winterverblijven, alsmede essentiële foerageergebieden en vliegroutes leidend naar deze verblijfplaatsen. Voornoemde is van vitaal belang voor een gunstige staat van instandhouding van de vleermuizen. Tijdelijke, seizoensgebonden verblijfplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per individu zijn ook beschermd op grond van artikel 11.46, eerste lid en onder d, van het Bal. Doordat bij de uitvoering van de werkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernield, is een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit noodzakelijk. Naast artikel 11.46. eerste lid en onder d, van het Bal is een omgevingsvergunning aangevraagd voor artikel 11.46, eerste lid en onder b, van het Bal. Gelet op de werkzaamheden valt niet uit te sluiten dat er sprake is van mogelijke, opzettelijke verstoring van vleermuizen gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden.

2.3 Nationaal beschermde soorten

De steenmarter is een beschermde inheemse soort als bedoeld in de bijlage IX van het Bal en is zodoende beschermd op grond van artikel 11.54, eerste lid, van het Bal, waar het gaat om:

b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen en rustplaatsen van de steenmarter

Onder voorplantingsplaatsen of rustplaatsen als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid en onder b, van het Bal vallen tijdelijke en/of permanente verblijfplaatsen, seizoensgebonden verblijfplaatsen, essentiële migratieroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voorplantingsplaats of rustplaats van de steenmarter.

2.4 Beoordelingsgronden vergunningverlening

Op grond van artikel 3.56 van het Bkl dienen wij bij het afgeven van een omgevingsvergunning rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de omgevingsvergunning anders vorm te geven.

3. De situatie

Vergunninghouder heeft de ambitie om een toekomstbestendige en duurzame gemeente te zijn. In het kader van de verduurzamingsopgave zullen de komende jaren veel woningen en gebouwen worden geïsoleerd, gerenoveerd en verduurzaamd. Deze werkzaamheden raken vaak aan verblijfplaatsen van beschermde gebouwgebonden soorten, zoals vleermuizen en vogels.

In de praktijk ontstaan hierbij knelpunten. Initiatiefnemers (inwoners) zijn zich niet altijd bewust van hun wettelijke verplichtingen, ecologisch onderzoek blijft regelmatig achterwege, waardoor overtredingen onbewust plaatsvinden. Wanneer men wel wil voldoen aan de regelgeving, vormen kosten en doorlooptijden van onderzoek, vooral voor particulieren, vaak een belemmering.

Het Soortenmanagementplan (SMP) biedt hiervoor een oplossing. Door op gemeenteniveau in kaart te brengen waar beschermde soorten voorkomen en een gebiedsgerichte aanpak te hanteren, worden inwoners ontlast van individuele onderzoeksverplichtingen en worden kosten en doorlooptijden aanzienlijk teruggebracht, terwijl de bescherming van soorten structureel wordt geborgd. Daarnaast kunnen ook niet-particuliere initiatiefnemers gebruikmaken van het SMP, waardoor ook zij profiteren van de voordelen die het SMP biedt.

Voor de volgende ingrepen aan bebouwing binnen het SMP-gebied (zie figuur 1, en hoofdstuk 1.2.4 van het SMP) wordt een vergunning aangevraagd:

- Renovatie en onderhoud;
- Verduurzaming;
- Sloop en nieuwbouw.

In hoofdstuk 1.2.5 van het SMP zijn deze ingrepen nader uitgewerkt.

3.1 Uitgevoerd onderzoek

Door het ecologisch adviesbureau Ecogroen is er onderzoek uitgevoerd binnen de kernen die zijn aangegeven in figuur 1. Voorafgaand aan de nulmeting is een bureauonderzoek uitgevoerd, waarbij is geïnventariseerd welke gegevens reeds beschikbaar waren over de aanwezigheid van nesten en verblijfplaatsen van beschermde soorten binnen en rondom de gemeente, zie hoofdstuk 2.1 en 2.2 van het SMP. De nulmeting heeft plaatsgevonden in 2024 en 2025. Ter aanvulling zijn de onderzoeksresultaten uit 2023, die zijn verkregen in het kader van het Soortenmanagementplan van Actium, betrokken bij het onderzoek. Gezien de omvang van het plangebied is een gebiedsgerichte inventarisatie uitgevoerd als nulmeting. Het onderzoek richtte zich op de belangrijkste verblijffuncties en kolonies van vleermuizen, huismus, spreeuw, gierzwaluw en huiszwaluw, aangevuld met essentiële onderdelen van het leefgebied zoals vliegroutes, foerageergebieden en rustplaatsen, zie hoofdstuk 2.3 van het SMP.
Voor vleermuizen is de nulmeting gebaseerd op de beschikbare kennisdocumenten en het vleermuisprotocol 2021. Het onderzoek was gericht op het vinden van kraamverblijfplaatsen, grote zomerverblijfplaatsen, massawinterverblijfplaatsen en paarverblijfplaatsen.

Voor de soorten huismus, gierzwaluw, huiszwaluw en spreeuw is soortgericht onderzoek uitgevoerd volgens de geldende richtlijnen van BIJ12. Voor huismus zijn in het voorjaar twee veldbezoeken uitgevoerd gericht op het vaststellen van nesten en territoria. Voor gierzwaluw zijn twee avondbezoeken uitgevoerd om de omvang en verspreiding van de populatie in beeld te brengen, waarbij zowel exacte nestlocaties als concentraties van gierzwaluwen zijn geregistreerd. Het onderzoek naar huiszwaluw en spreeuw is gecombineerd met deze inventarisaties en was gericht op het vaststellen van nesten, nestlocaties en territoriumindicaties.

De steenmarter is meegenomen tijdens de nachtelijke bezoeken voor vleermuizen. Hierbij is met name tijdens de schemering gelet op steenmarters op daken en in straten. Ook zijn de waarnemingen van de egel meegenomen tijdens de nulmeting.

Op basis van de verzamelde gegevens is inzicht verkregen in de verspreiding van belangrijke verblijffuncties en een indicatie van de omvang van de lokale populaties van de onderzochte soorten.

Individuele verblijfplaatsen konden met deze gebiedsgerichte aanpak niet volledig worden uitgesloten, maar waargenomen verblijfplaatsen zijn wel geregistreerd en meegenomen in de resultaten.

Tijdens de nulmeting zijn de volgende aantallen verblijfplaatsen vastgesteld:

- Gewone dwergvleermuis
  - 29 kraamverblijfplaatsen en 24 kolonies.
  - 72 (massa)winterverblijfplaatsen;
  - 141 zomerverblijfplaatsen;
  - 413 baltsterritoria.
- Ruige dwergvleermuis
  - Vijf paarverblijfplaatsen en negen baltsterritoria.
- Laatvlieger
  - Tien zomerverblijfplaatsen;
  - Twee winterverblijfplaatsen;
  - Eén baltsterritorium.
- Rosse vleermuis
  - Eén kraamverblijfplaats van 108 uitvliegende rosse vleermuizen.
- Huismus
  - 3888 nesten.
- Spreeuw
  - 178 nesten.
- Gierzwaluw
  - 239 nesten en 640 gierende individuen.
- Huiszwaluw
  - 44 nesten.
- Steenmarter
  - 34 waarnemingen.

De overige soorten waarop deze vergunning betrekking heeft, zijn tijdens het onderzoek in enkele mate waargenomen. Sommige soorten zijn sporadisch waargenomen terwijl andere soorten gedurende het onderzoek niet zijn aangetroffen of waargenomen. Deze soorten worden beschreven in hoofdstuk 3 van het SMP, waarin ook de onderzoeksresultaten nader zijn uitgewerkt.
Het onderzoek is gericht op het in beeld brengen van de belangrijkste verblijfplaatsen. Kleinere of incidenteel gebruikte verblijfplaatsen kunnen daarbij nooit volledig in kaart worden gebracht. Daarom moet er altijd rekening mee worden gehouden dat beschermde diersoorten aanwezig kunnen zijn in of aan een gebouw, wanneer daar werkzaamheden worden uitgevoerd. Daarnaast kunnen voor bepaalde werkzaamheden extra maatregelen noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld wanneer bekend is dat daar een belangrijke verblijfplaats aanwezig is.

Verblijfplaatsen van vleermuizen dienen binnen het SMP op pandniveau te worden vastgelegd en niet op adresniveau. Wanneer een pand uit meerdere adressen bestaat, kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat vleermuizen zich binnen spouwmuren, dakconstructies of andere gebouwonderdelen tussen de verschillende adressen verplaatsen. Uit onderzoek is bekend dat vleermuizen afstanden tot circa 60 meter binnen dergelijke constructies kunnen afleggen. Daarom dient het gehele pand als verblijfplaats te worden aangemerkt wanneer binnen het pand een verblijfplaats wordt vastgesteld, en niet uitsluitend het adres waar de verblijfplaats is waargenomen.

3.2 Beschermingszone

Tijdens het SMP-onderzoek is een kraamverblijfplaats van de rosse vleermuis aangetroffen in een woning. Dit betreft een uitzonderlijke situatie, van de rosse vleermuis zijn in Nederland slechts enkele kraamverblijfplaatsen in gebouwen bekend. Gelet op de bijzondere ecologische waarde van deze verblijfplaats en de beperkte kennis over dit type verblijfplaats, is er een beschermingszone noodzakelijk. Daarom wordt de woning waarin de kraamverblijfplaats is aangetroffen en alle geschikte twee-onder-een-kapwoningen aan het Amelterhout onder de werking van het SMP beschermd. Deze woningen beschikken over eenzelfde schoorsteen- en dakconstructie en bieden daarmee potentieel geschikte verblijfmogelijkheden voor de soort. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op een

aanwezige of potentiële verblijfplaats mogen binnen deze beschermingszone uitsluitend worden uitgevoerd nadat een maatwerkplan door middel van een goedkeuringsbesluit is goedgekeurd door het bevoegd gezag. De beschermingszone dient te allen tijde te zijn opgenomen in de SMP-viewer.

Bij het opstellen van een maatwerkplan (zie hoofdstuk 3.4 van dit besluit) moet ten minste worden vastgesteld of de rosse vleermuis daadwerkelijk gebruikmaakt van de woning of dat sprake is van een potentieel geschikte verblijfplaats. Dit kan worden onderzocht door middel van eDNA-onderzoek conform het NGB-protocol, vleermuisprotocol 2021 en/of keutelonderzoek. Deze informatie is noodzakelijk om de aard en omvang van de benodigde compensatiemaatregelen zorgvuldig te kunnen bepalen.

3.3 Doelpopulatie

Een belangrijk doel van een SMP is niet alleen het behouden, maar ook het versterken van de populaties van de beschermde soorten. De ambitie van de vergunninghouder is om de populatieomvang met tenminste tien procent te laten stijgen van de huismus, gierzwaluw, huiszwaluw, spreeuw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger gedurende de vergunningsperiode. Er wordt ingezet op de volgende aspecten:

- Om de populaties van huismus, gierzwaluw, huiszwaluw en spreeuw duurzaam te versterken, wordt ingezet op het behoud van bestaande nestplaatsen en het creëren van aanvullende geschikte nestgelegenheden.
- De ambitie is gericht op versterken van de bestaande gewone dwergvleermuis kolonies door het aantal dieren per kolonie te laten toenemen en belangrijke kolonies duurzaam te beschermen.
- Voor de laatvlieger is de ambitie om het aantal geschikte verblijfplaatsen te garanderen en daarmee de populatie te versterken.
- Toename van het aantal paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis.
- Het aantal geschikte verblijfplaatsen voor de steenmarter uit te breiden en het bestaande leefgebied van de soort te behouden.

Een kraamverblijfplaats van de rosse vleermuis in een woning betreft een unieke situatie. De doelstelling is daarom niet gericht op het vergroten van het aantal kolonies in woningen, maar om het waarborgen van de duurzame instandhouding en bescherming van de bestaande kolonie.

Voor de soorten die onder het SMP vallen maar niet zijn aangetroffen in het plangebied is de ambitie om vestiging te faciliteren. Er worden binnen het SMP voorzieningen gerealiseerd (zie hoofdstuk 3.5 van dit besluit) die ook geschikt zijn voor deze soorten, waardoor nieuwe vestigingen gestimuleerd kunnen worden. Een nadere toelichting is ook te lezen in hoofdstuk 5.1 en 5.9 van het SMP.

3.4 Ecologische werkprotocollen en maatwerkplannen

Alle werkzaamheden die onder het SMP vallen moeten worden uitgevoerd aan de hand van een ecologisch werkprotocol (EWP) of maatwerkplan. Een maatwerkplan is vereist in de volgende situaties:

- Bij een kraamverblijfplaats van de rosse vleermuis;
- Wanneer werkzaamheden plaatsvinden binnen een beschermingszone als bedoeld in hoofdstuk 3.2 van dit besluit;
- Bij (massa)winterverblijfplaatsen van vleermuizen;
- Bij zomer- en kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger;
- Bij een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- Bij alle verblijfplaatstypen van vleermuissoorten die wel binnen de reikwijdte van het SMP vallen, maar tijdens de nulmeting niet zijn aangetroffen, geldt dat bij het aantreffen van een nieuwe verblijfplaats gedurende de looptijd van het SMP altijd gewerkt dient te worden conform een maatwerkplan en een daarvoor verleend goedkeuringsbesluit.

Met uitzondering van een maatwerkplan voor een kraamverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, dat door de gemeente wordt beoordeeld mits de compensatie voldoet aan de eisen uit bijlage 2 van het SMP, dient het maatwerkplan ter goedkeuring te worden voorgelegd aan het bevoegd gezag. De werkzaamheden mogen pas starten nadat het bevoegd gezag het maatwerkplan heeft goedgekeurd en een goedkeuringsbesluit heeft verleend. Een maatwerkplan dient altijd te worden opgesteld door een ecologisch deskundige.

De gemeenten beschikken over standaard ecologische werkprotocollen (EWP) voor particulieren. Deze kunnen worden gebruikt, mits geen maatwerkplan is vereist. Niet-particulieren moeten zelf een EWP laten opstellen, door een ecologisch deskundige. Daarnaast dient de ecologisch deskundige het project te begeleiden, conform hoofdstuk 5.2 van het SMP.

3.5 Compensatie

Bij werkzaamheden die onder het SMP vallen, kunnen (potentiële) nest- en verblijfplaatsen van beschermde soorten verloren gaan. Daarom geldt vaak een compensatieverplichting, ook wanneer er geen verblijfplaatsen zijn aangetroffen, omdat binnen het SMP ook potentiële verblijfplaatsen beschermd zijn. Door tijdig voldoende kwalitatieve en permanente vervangende voorzieningen te realiseren, blijven voldoende geschikte verblijfplaatsen beschikbaar voor de beschermde soorten. Binnen de compensatietaakstelling wordt onderscheid gemaakt tussen particulieren en niet particulieren, zie hoofdstuk 5.6 van het SMP.

Particulieren compensatie

Voor de verduurzamingswerkzaamheden wordt de compensatiestelling uit de ‘Pre-SMP natuurvriendelijk Isoleren handreiking” van provincie Drenthe aangehouden, Natuurvriendelijk isoleren | Provincie Drenthe. De compensatiestelling is per soortgroep aangegeven en per type werkzaamheid. In bepaalde gevallen is de compensatiestelling per type woning beschreven, aangezien het type woning effect heeft op de omvang van de werkzaamheden en het effect op de potentieel aanwezige soorten.

Voor de werkzaamheden (renovatie- en onderhoudswerkzaamheden en sloop en nieuwbouw) die niet zijn benoemd in de handreiking geldt een andere compensatiestelling. Voor sloop- en nieuwbouwprojecten geldt geen vaste compensatieverplichting. De compensatie wordt per situatie bepaald in overleg met de SMP-coördinator, waarbij natuurinclusief bouwen het uitgangspunt is en altijd een ecoloog betrokken wordt. Er gelden wel minimale maatregelen die een ondergrens vormen, maar de uiteindelijke compensatie is maatwerk en afhankelijk van het type gebouw, de aanwezige natuurwaarden en de effecten van de werkzaamheden, conform hoofdstuk 5.6.1 van het SMP. In bijlage 2 van het SMP zijn de beschikbare compensatiemaatregelen en de daaraan gestelde eisen opgenomen. De toegepaste compensatie dient passend te zijn voor de betreffende soorten en de uit te voeren werkzaamheden. Indien een compensatiemaatregel wordt toegepast die niet in bijlage 2 van het SMP is beschreven, dient hiervoor vooraf goedkeuring van het bevoegd gezag te worden verkregen.

Niet particulieren

Ook voor niet-particuliere initiatiefnemers geldt een compensatieverplichting. Deze ligt over het algemeen hoger dan voor particulieren, omdat het vaak gaat om projecten van een grotere omvang waarbij meer mogelijkheden bestaan om compensatiemaatregelen te realiseren. Het realiseren van alle soort- of functie specifieke voorzieningen is echter niet in alle gevallen mogelijk. Sommige gebouwen zijn door hun hoogte, constructie of ligging minder geschikt voor bepaalde soorten of functies. Wanneer de compensatie niet effectief kan worden ingevuld, kan, mits goed onderbouwd, worden afgeweken van de minimale compensatie-eisen. In dat geval stelt de ecoloog een onderbouwing op en doet een alternatief voorstel om de aanwezige kansen voor natuurversterking optimaal te benutten. Na goedkeuring van het bevoegd gezag kan na het verlenen van een goedkeuringsbesluit van de compensatieverplichting worden afgeweken. De maatregelen in tabel 5.3 van hoofdstuk 5.6.2 van het SMP gelden als de minimale ondergrens van wat er gecompenseerd moet worden, conform hoofdstuk 5.6.2 van het SMP. In bijlage 2 van het SMP zijn de beschikbare compensatiemaatregelen en de daaraan gestelde eisen opgenomen. De toegepaste compensatie dient passend te zijn voor de betreffende soorten en de uit te voeren werkzaamheden. Indien een compensatiemaatregel wordt toegepast die niet in bijlage 2 van het SMP is beschreven, dient hiervoor vooraf goedkeuring van het bevoegd gezag te worden verkregen.

Compensatie bij maatwerkplannen
Bij gebouwen waar belangrijke verblijfplaatsen inzitten waarvoor een maatwerkplan nodig is (zie hoofdstuk 3.4 van dit besluit) moet er een ecoloog betrokken worden om het maatwerkplan op te stellen, waarin onder andere wordt beschreven hoe er gecompenseerd moet worden. Het maatwerkplan dient ter goedkeuring neergelegd te worden bij het bevoegd gezag, waarbij een goedkeuringsbesluit aangevraagd wordt. Voor dit goedkeuringsbesluit staat een behandeltermijn van acht weken. De maatwerkplan-compensatie komt boven op de standaardcompensatie. Er dient gewerkt te worden conform hoofdstuk 5.7 van het SMP.

Gemeentelijke compensatie
Om de gunstige staat van instandhouding verder te versterken en uitvoering te geven aan de ambities van de gemeenten, worden aanvullend verblijfvoorzieningen gerealiseerd voor vleermuissoorten die van groot ecologisch belang zijn voor de lokale populaties, conform hoofdstuk 5.8 van het SMP:

- 29 voorzieningen voor kraamverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis
    - Binnen een straal van 200 meter van bekende kraamverblijfplaatsen;
    - Binnen vier jaar dienen alle voorzieningen gerealiseerd te zijn, waarbij er per jaar tenminste 25% van de kraamverblijfplaatsen gerealiseerd wordt.
- 43 voorzieningen voor kraamverblijfplaatsen van de laatvlieger
    - In elk deelgebied dient tenminste één kraamverblijfplaats gerealiseerd worden;
    - Binnen vier jaar dienen alle voorzieningen gerealiseerd te zijn, waarbij er per jaar tenminste 25% van de kraamverblijfplaatsen gerealiseerd wordt.
- Tien verblijfplaatsen voor de steenmarter realiseren verspreid over de gemeenten.
    - Binnen vier jaar dienen alle voorzieningen gerealiseerd te zijn, waarbij er per jaar tenminste 25% van de kraamverblijfplaatsen gerealiseerd wordt

Om uitvoering aan deze gemeentelijke ambitie te geven wordt samengewerkt met andere partners onder het SMP, bijvoorbeeld woningcorporaties, projectontwikkelaars en indien mogelijk particulieren.

3.6 Natuurvrij maken
Om te voorkomen dat vleermuizen en/of vogels tijdens de werkzaamheden worden gedood of verwond wanneer mogelijke verblijfplaatsen verloren gaan, moet het gebouw voorafgaand aan de werkzaamheden natuurvrij worden gemaakt. Bij het natuurvrij maken dient rekening te worden gehouden met de natuurkalender (zie tabel 5.1 van het SMP) en met hoofdstuk 5.3, 5.4 en 5.5 van het SMP.

Het natuurvrij maken moet worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige of door een gecertificeerd persoon (NVI-certificaat of kwalitatief gelijke certificaat). Een gecertificeerd persoon mag uitsluitend de gebouwdelen en gebouwtypen natuurvrij maken waarvoor de gevolgde training of cursus bevoegdheid geeft. De specifieke werkwijze wordt uitgewerkt in het Ecologisch Werkprotocol (EWP) of maatwerkplan van de betreffende werkzaamheden (zie de EWP's).

3.7 Fasering
Om negatieve effecten op de staat van instandhouding van de betreffende beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen, mag in de gemeente Assen per jaar maximaal 20% van de aangetroffen kraam- en (massa)winterverblijfplaatsen worden aangetast. Voor verblijfplaatsen waarvan binnen het plangebied vijf of minder aanwezig zijn, geldt een maximum van één verblijfplaats per jaar. De vergunninghouder is verantwoordelijk om deze fasering te waarborgen.

3.8 Monitoring
Onder het SMP wordt monitoring uitgevoerd om zowel de ontwikkeling van de populaties als de effectiviteit van de compensatiemaatregelen in beeld te brengen. De resultaten worden gebruikt om te beoordelen of de doelstellingen worden behaald en of aanpassingen aan het SMP nodig zijn. De monitoring zal er als volgt uitzien (conform hoofdstuk 6 van het SMP), kort samengevat hieronder:

Monitoring van voorzieningen
De effectiviteit van vervangende voorzieningen wordt alleen specifiek gemonitord wanneer het gaat om verblijfplaatsen waarvoor de werking nog niet bewezen is of waarbij grote aantallen vleermuizen betrokken zijn. Dit geldt voor:

- Kraamverblijven en massawinterverblijven van de gewone dwergvleermuis;
- Winterverblijven van de laatvlieger;
- Kraamverblijven van de rosse vleermuis.

Na realisatie wordt in het daaropvolgende jaar gecontroleerd of de voorzieningen zijn gebruikt. Indien geen gebruik wordt vastgesteld, wordt de controle iedere twee jaar herhaald, tot maximaal drie controles in zes jaar. Wanneer na zes jaar nog geen gebruik is aangetoond, moeten in overleg met de provincie mogelijk aanvullende voorzieningen worden gerealiseerd.

Gemeentelijke voorzieningen
De effectiviteit van gemeentelijke voorzieningen voor kraamverblijven van gewone dwergvleermuis en laatvlieger wordt meegenomen in de reguliere populatiemonitoring. Voor laatvlieger wordt iedere twee jaar 50% van de gerealiseerde kraamvoorzieningen onderzocht. Wanneer een kraamkolonie wordt vastgesteld, volgt een uitvliegtelling.

Functionaliteit voorzieningen
Alle door de gemeente gerealiseerde voorzieningen worden jaarlijks tussen november en februari gecontroleerd op functionaliteit. Indien voorzieningen ontbreken of niet meer functioneren, moeten deze voor het broed- of kraamseizoen worden vervangen.

Monitoring populatietrends
De populatiemonitoring is afgestemd op de nulmeting om ontwikkelingen in de staat van instandhouding te kunnen volgen.

Huismus, spreeuw, gierzwaluw en huiszwaluw:

- Onderzoek vindt plaats in jaar 1, 4, 6 en 8.
- Deelgebieden worden afwisselend onderzocht.
- Op locaties waar werkzaamheden hebben plaatsgevonden dient het onderzoek tevens als controle van de aangebrachte voorzieningen.

Vleermuizen:

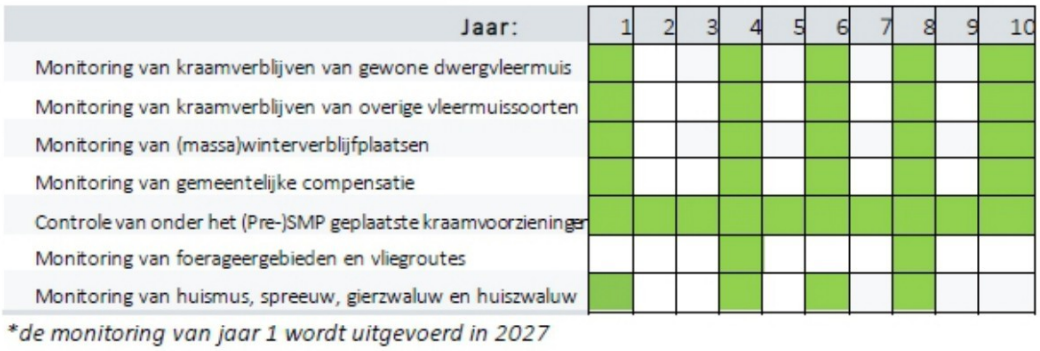
- Kraamkolonies, massawinterverblijven en baltsterritoria worden gemonitord vanaf drie jaar na de nulmeting.
- Monitoring vindt plaats in jaar 1, 4, 6, 8 en 10.
- Kraamkolonies worden gevolgd door uitvliegtellingen indien een verblijfplaats wordt vastgesteld.
- Van massawinterverblijven wordt iedere twee jaar 50% onderzocht.
- In jaar 4 en 8 wordt beoordeeld of foerageergebieden en vliegroutes zijn gewijzigd ten opzichte van de nulmeting.

Overige vleermuissoorten:
Voor soorten die tijdens de nulmeting niet zijn aangetroffen, wordt geen populatietrend vastgesteld. Wanneer deze soorten tijdens monitoring worden gevonden, worden zij alsnog meegenomen.

Steenmarter:
Waarnemingen van steenmarter worden geregistreerd tijdens de vleermuismonitoring, waarbij ook wordt gekeken naar de relatie met bebouwing.

De eerste monitoringsronde wordt uitgevoerd in 2027, aangezien dit drie jaar na de nulmeting betreft. De resultaten van de monitoring worden verwerkt in een monitoringsverslag, opgenomen in het administratiesysteem en uiterlijk op 1 februari van het jaar volgend op de monitoringsronde aan het bevoegd gezag verstrekt. Hierna vindt een overleg plaats tussen het bevoegd gezag en de

gemeenten. Indien uit de monitoring blijkt dat aanpassing van de vergunning noodzakelijk is om de staat van instandhouding van de betrokken soorten te blijven waarborgen, wordt dit tijdens dat overleg besproken en wordt de vergunning, indien nodig, overeenkomstig aangepast.

Figuur 2. Monitoring schema (bron: SMP)

3.9 Ecologische plus

De ambitie van de gemeenten is om de populatie te laten groeien met tien procent binnen de vergunningsperiode. De gemeente is voornemens de ecologische plus in relatie tot het SMP te borgen door het te koppelen aan beleidstrajecten. De gemeente kan een ecologische plus realiseren door aandacht te besteden aan verschillende onderwerpen: natuurinclusieve nieuwbouw (buiten het SMP), gemeentelijk groen, inrichting van tuinen, verlichting en infrastructuur. In de vergunningsperiode evalueert de gemeente de voortgang van het behalen van de 'plus'. Als door nieuwbouw en het benutten van kansen de ambitie niet wordt gehaald, gaan de gemeente en deelnemers actief op zoek naar projecten om de plus te realiseren, zie hoofdstuk 5.9 van het SMP.

3.10 Management en administratieplan

Het management- en administratieplan beschrijft hoe het SMP gedurende de looptijd wordt uitgevoerd, bewaakt en bijgewerkt. Centraal hierin staat de SMP-coördinator, die verantwoordelijk is voor de uitvoering, kwaliteitsborging, monitoring, administratie en communicatie tussen betrokken partijen, zoals de gemeente, woningcorporaties, ecologische adviseurs en de provincie Drenthe.
De SMP-coördinator:

- Bewaakt de uitvoering van maatregelen, werkmethoden en voorschriften;
- Houdt de planning, uitgevoerde maatregelen en monitoring bij in een centraal systeem en GIS-viewer;
- Voorkomt cumulatieve negatieve effecten op beschermde soorten;
- Beoordeelt meldingen, ecologische werkprotocollen en documentatie;
- Stuurt waar nodig maatregelen of werkwijzen bij in overleg met het bevoegd gezag;
- Fungeert als aanspreekpunt voor betrokken partijen;
- Zorgt voor rapportages, evaluaties en communicatie over de voortgang van het SMP.

Daarnaast zijn procedures vastgelegd voor incidenten en tegenvallende monitoringsresultaten. In dergelijke gevallen wordt de provincie Drenthe geïnformeerd en worden passende vervolgmaatregelen bepaald.

Voor het proces van het doorschrijven van de SMP-vergunning naar derden beoordeelt de SMP-coördinator aanvragen en meldingen, registreert deze in het interne systeem en bepaalt of werkzaamheden binnen het SMP kunnen plaatsvinden. Ook wordt bijgehouden aan wie en hoe vaak de vergunning wordt doorgeschreven. De SMP-coördinator van de gemeenten is of heeft te allen tijde toegang tot iemand met de benodigde ecologische kennis. Zie hoofdstuk 7 van het SMP.

4. Overwegingen

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde omgevingsvergunning alleen kan worden verleend als de vergunning aangevraagd wordt onder een aangewezen belang, er geen andere bevredigende oplossing bestaat en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De vergunninghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikelen 8.74j, 8.74k. en 8.74l van het Bkl.

4.1 Belangenafweging

De vergunninghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, genoemd in artikel 8.74j, eerste lid en onder b en onder punt 1. Daarnaast wordt aangegeven te werken in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten, genoemd in artikel 8.74k en 8.74l, lid 1, sub b onder 3 van het Bkl. Tot slot wordt er aangegeven te werken in het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, genoemd in artikel 8.74k, lid 1, sub b onder 1 van het Bkl.

In het SMP staat het belang op de volgende manier beschreven:

“Het verduurzamen van de woningen en gebouwen in de gemeente Assen is een onmisbaar onderdeel van de voorgenomen energietransitie. De overstap op hernieuwbare energie is alleen mogelijk als de energiebehoefte voor verwarming drastisch lager wordt. Tegelijkertijd zijn duurzamere verwarmingsmethoden zoals warmtepompen alleen inzetbaar in optimaal geïsoleerde gebouwen. Hiervoor moeten woningen dus véél beter geïsoleerd worden dan nu het geval is. Het gaat daarbij om nieuw te bouwen én bestaande woningen.

Het energiezuiniger maken van de woningvoorraad en andere bebouwing is een belangrijk actiepunt uit het Energieakkoord van de Rijksoverheid. Een belangrijk doel van het Energieakkoord is het tegengaan van het broeikaseffect, dat leidt tot klimaatverandering. Klimaatverandering kan leiden tot belangrijke gevaren als gevolg van:

- *Zeespiegelstijging met risico op overstromingen;*
- *Vergroting weersextremen (extreme regenval en langere droogteperiodes);*
- *Beperkingen in zoetwatervoorzieningen;*
- *Toenemend risico op (infectie)ziekten en plagen;*
- *Bedreiging van de energievoorziening.*

Door verspilling van fossiele brandstoffen te beperken en duurzamere verwarmingstechnieken mogelijk te maken, draagt de energietransitie bij aan het voorkomen of vertragen van klimaatverandering, luchtverontreiniging en de daarmee gepaard gaande gevolgen voor volksgezondheid en openbare veiligheid.

Verder verschijnt periodiek een overzicht van milieu gerelateerde gezondheidsklachten bij GGD’en (RIVM-rapport 200000004/20132). Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) analyseerde gegevens over de ruim 9.000 meldingen die alle GGD’en in Nederland in 2011 en 2012 hebben geregistreerd. De meeste meldingen zijn afkomstig van bewoners van huurwoningen, maar ook particulieren kunnen last hebben van milieu gerelateerde gezondheidsklachten. Klachten over het binnenmilieu worden vooral toegewezen aan schimmels, asbest, vocht, plaagdieren en gebrekkige ventilatie. Mede daarom heeft het rijk het thema binnenmilieu als prioriteit 1 benoemd in de nationale aanpak Milieu en Gezondheid. Uit de analyse van het RIVM blijkt een consistente associatie tussen vocht in de woning en het voorkomen van luchtwegsymptomen zoals hoesten en piepen. Het is nog onduidelijk of vocht in het binnenmilieu al aanwezige luchtwegaandoeningen (bijvoorbeeld astma of chronische bronchitis) bij mensen alleen verergert of dat vocht deze aandoeningen ook direct kan veroorzaken (www.rivm.nl). Renovatiewerkzaamheden aan woningen en overige bebouwing hebben een positief effect op het binnenklimaat van de bebouwing. Door de spouwmuur en het dak te isoleren ontstaan veel minder vochtproblemen (en schimmel). Hierdoor nemen gezondheidsrisico’s af en dient dit het belang van de Volksgezondheid.

Voor de beschermingsregimes geldt dat de werkwijze van het SMP bijdraagt aan de duurzame bescherming van wilde fauna. Door te werken volgens het SMP wordt allereerst voorkomen dat exemplaren gedood worden en wordt verlies van verblijfplaatsen zoveel mogelijk beperkt. Door te werken in de minst kwetsbare perioden van de soorten en door een ruim aanbod aan alternatieve voorzieningen te realiseren, wordt geborgd dat de betreffende diersoorten kunnen uitwijken tijdens werkzaamheden.

Gezamenlijk moeten deze maatregelen ervoor zorgen dat tijdens de uitvoering van werkzaamheden geen dieren gewond raken of doodgaan, verstoring tot het minimale beperkt wordt en dat populaties behouden blijven of groeien en dat daarmee de staat van instandhouding in de gemeente Assen duurzaam wordt geborgd en waar mogelijk wordt versterkt. Met behulp van monitoring kan de effectiviteit van de maatregelen worden gecontroleerd en waar nodig worden bijgestuurd.

Er is voor gekozen om alle te renoveren bebouwing en ook de nog nieuw te bouwen panden te voorzien van verblijfplaatsen voor soorten die in de betreffende wijk voorkomen (natuurinclusief), mogelijk voorkomen, of zich in de wijk kunnen vestigen. Hierbij worden meer maatregelen getroffen dan noodzakelijk vanuit individuele plannen en projecten. Met deze strategie wordt een extra bijdrage geleverd aan de lokale en regionale instandhouding van populaties van gebouwbewonende soorten. Doordat een goed beeld is verkregen van de lokale populaties en waar specifieke kolonies zich bevinden, kunnen de maatregelen op de juiste locaties worden toegepast waardoor populaties zich kunnen handhaven. De mitigerende en compenserende maatregelen zijn erop gericht om populaties ruimte te geven om te groeien.

Door de onderhouds- en renovatiewerkzaamheden (bijvoorbeeld na-isolatie) van de gebouwen in het plangebied op projectmatige wijze uit te voeren, is er zicht op de maatregelen die worden uitgevoerd en kunnen de nodige mitigerende maatregelen worden getroffen en is effectieve handhaving mogelijk. De mitigerende maatregelen zijn zowel generiek als specifiek. Zo wordt voor (kraam)kolonies en winterverblijfplaatsen van vleermuizen altijd op basis van maatwerk gemitigeerd".

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. De belangen vormen een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

4.2 Alternatievenafweging

In het SMP staat de alternatievenafweging op de volgende manier beschreven:

"De energietransitie is noodzakelijk om de CO2 uitstoot terug te dringen. Dit maakt onderdeel uit van de afspraken die Nederland heeft gemaakt in het klimaatakkoord van Parijs. Provincie Drenthe onderschrijft het klimaatakkoord en heeft de stappen voor de provincie uitgewerkt in de Energieagenda 2024-2027 (Provincie Drenthe, 2023). Onderdeel van het stappenplan van de provincie is om inwoners van de gemeente te helpen om energie te besparen, onder andere door het verduurzamen van gebouwen. Er is geen alternatief voor de verduurzaming, maar de werkwijze van verduurzamingsmaatregelen is bepalend voor de gebouwbewonende diersoorten die mogelijk negatieve gevolgen ondervinden van de maatregelen.

Een alternatief voor de werkwijze zoals uitgewerkt in dit SMP is om per project het reguliere traject van onderzoek en (eventueel) een vergunningaanvraag te doorlopen. De reguliere werkwijze is effectief voor de bescherming van individuele nesten en verblijfplaatsen, maar door de beperkte schaal is er geen zicht op netwerken en lokale populaties. Werken met het SMP heeft veel voordelen ten opzichte van deze werkwijze, omdat het onderzoek en de maatregelen zijn gericht op de lokale populatie in plaats van enkele nest- of verblijfplaatsen van exemplaren of groepen dieren. Met de werkwijze onder het SMP is zicht op de samenhang van verblijfplaatsen en leefgebied en worden de belangrijkste functies van nest- en verblijfplaatsen beschermd en gemonitord. Het SMP heeft als doel om de soorten niet alleen te behouden, maar om de staat van instandhouding van de soorten op lange termijn te verbeteren. Daarom worden niet alleen alternatieve voorzieningen gerealiseerd in bebouwing waar daadwerkelijk nest- of verblijfplaatsen zijn gevonden, maar in alle bebouwing. Bovenop de standaardmaatregelen wordt een 'groene plus' gerealiseerd waar beschermde en niet beschermde soorten van profiteren.

Werkzaamheden die onder het SMP worden uitgevoerd, zijn werkzaamheden aan bestaande bebouwing, waardoor een alternatieve locatie niet mogelijk is.

De maatregelen zoals opgenomen in voorliggend SMP houden rekening met de meest kwetsbare perioden van de betreffende soorten. Werkzaamheden worden uitgevoerd in de perioden waarin de soorten het meest flexibel zijn in het gebruik van nest- en verblijfplaatsen. Wanneer werkzaamheden wel worden uitgevoerd binnen een kwetsbare periode (zoals de voortplantingsperiode of winterperiode) worden vooraf maatregelen getroffen om te voorkomen dat dieren, nesten of verblijfplaatsen bij de werkzaamheden worden geschaad. Omdat de voorwaarden die aan de planning worden gesteld afgestemd zijn op de ecologie van de betreffende soorten, is geen sprake van een mogelijke alternatieve planning die voor de soorten gunstiger is".

Door buiten de kwetsbare periode van de soorten te werken, de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren en voldoende alternatieven aan te bieden gedurende en na uitvoering van de werkzaamheden onder toeziend oog van een ecologisch deskundige, wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten in het plangebied. Voor de ingreep bestaat geen andere bevredigende oplossing.

4.3 Staat van instandhouding
Er is een onderscheid te maken in de landelijke en lokale staat van instandhouding. Per categorie mogen de werkzaamheden geen negatieve invloed hebben.

Huismus
De broedpopulatie van huismus in Nederland wordt volgens de laatste betrouwbare aantalsgegevens door Sovon voor de periode 2018-2020 geschat op 600.000 - 1.000.000 broedparen. Sinds begin jaren '80 laat de trend van de broedpopulatie in Nederland een sterke daling zien. Het dieptepunt ligt rond de millenniumwisseling toen de populatie ten opzichte van begin jaren '80 gehalveerd bleek. Vanaf het dieptepunt tot nu lijkt de populatie zich landelijk weer wat te herstellen en laat de trend een licht positief beeld zien. Het is echter nog onbekend of dit een tijdelijke opleving is of dat hier om structureel herstel gaat. In de afgelopen tien jaar neemt het aantal broedparen van huismus in het buitengebied weer licht toe. Uit de gegevens van de stadvogelmeetnet MUS (meetnet urbane soorten) blijkt dat het aantal huismussen de afgelopen tien jaar binnen het stedelijk gebied stabiel is gebleven. Door de sterke afname in het verleden is de huidige staat van instandhouding van huismus desondanks zeer ongunstig. Het toekomstperspectief voor huismus op de Rode Lijst van de IUCN uit 2016 staat de huismus vermeld als 'gevoelig'.

Op deelgebied-, wijk-, dorp- of stadsniveau zijn er geen historische populatie gegevens van huismus bekend. Hierdoor is het niet mogelijk om op dat schaalniveau een uitspraak te doen over de populatieontwikkeling. Uit aantalsschattingen van Sovon blijkt wel dat er vanaf 1990 sprake is van een toename van het aantal broedparen in de provincie Drenthe. De broedpopulatie voor de provincie wordt voor de periode 2018-2020 geschat op 33.600-56.000 broedparen, wat ongeveer 6% is van de totale Nederlandse populatie. Gegevens van Sovon laten zien dat de soort verspreid over de gehele provincie voorkomt. De verwachting is dat de lokale staat van instandhouding vergelijkbaar is met de landelijke staat van instandhouding: stabiel, maar door de sterke afname in de jaren 80 en 90 nog wel zeer ongunstig. De toekomstverwachting van huismus is voorzichtig positief, doordat de bescherming van verblijfplaatsen onder het SMP geborgd zijn. Deze verblijfplaatsen worden echter alleen bezet wanneer voldoende dekking en voedselaanbod op korter afstand aanwezig zijn, dit is onder het SMP niet geborgd, zie hoofdstuk 3.1 van het SMP.

Gierzwaluw
De broedpopulatie van gierzwaluw in Nederland wordt volgens de laatste betrouwbare aantalsgegevens door Sovon voor de periode 2018 -2020 geschat op 45.000-70.000 broedparen. Door een gebrek aan gestandaardiseerde gegevens van de periode van voor 2005 zijn er geen langjarige trendgegevens beschikbaar van de soort. Vanaf 2005 lijkt populatie min of meer stabiel met schommelingen. De staat van instandhouding van de gierzwaluw als broedvogel in Nederland is gunstig. Op de Rode Lijst van de IUCN uit 2016 staat de gierzwaluw vermeld als 'Least Concern – thans niet bedreigd'.

Op deelgebied-, wijk-, dorp- of stadsniveau zijn er geen historische populatie gegevens van gierzwaluw bekend. Hierdoor is het niet mogelijk om op dat schaalniveau een uitspraak te doen over de populatieontwikkeling. Ook op provincieniveau ontbreken deze gegevens voor de provincie Drenthe. Het is daarom niet mogelijk een uitspraak te doen over de trend of aantalsontwikkelingen van de populatie. Voor de periode 2018-2000 wordt de broedpopulatie van Drenthe geschat op 1.440-2.240 broedparen, ongeveer 3% van de Nederlandse broedpopulatie. Daarnaast is bekend dat gierzwaluw verspreid over de provincie broedt. De verwachting is dat de lokale staat van instandhouding vergelijkbaar is met de landelijke staat van instandhouding: gunstig. De toekomstverwachting van de soort is gunstig, mits compensatie van nestplaatsen goed wordt uitgevoerd. Voor foerageergebied is de soort weinig afhankelijk van de stedelijke omgeving, maar aangezien de soort plaats getrouw is, is de uitvoering van de compensatie van groot belang, zie hoofdstuk 3.2 van het SMP.

Huiszwaluw

De geschatte landelijke broedpopulatie voor de periode 2018-2020 bestaat uit 85.000 tot 120.000 broedparen. De staat van instandhouding van de huiszwaluw als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat de soort sinds de jaren ’70 sterk achteruit is gegaan. Exacte aantalsgegevens over die periode zijn er niet, maar geschat wordt dat de broedpopulatie afgenomen is van circa 450.000 eind jaren ’70 naar 75.000 rond de eeuwwisseling. De trend van het aantal broedparen in Nederland laat sinds 2000 weer een lichte toename zien. Op de Rode Lijst van de IUCN uit 2016 staat de huiszwaluw vermeld als ‘gevoelig’.

Op deelgebied-, wijk-, dorp- of stadsniveau zijn er geen historische populatie gegevens van huiszwaluw bekend. Hierdoor is het niet mogelijk om op dat schaalniveau een uitspraak te doen over de populatieontwikkeling. In de provincie Drenthe is het aantal broedparen sinds 2000 gestegen (3.480-4.920 broedparen; 4% van Nederland), maar de afgelopen jaren neemt dit aantal weer af. Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding van huiszwaluw afwijkt van de landelijke staat van instandhouding van huiszwaluw. De lokale staat van instandhouding wordt, net als de landelijke staat van instandhouding als ‘zeer ongunstig’ beoordeeld. De toekomstverwachting van huiszwaluw is onzeker, omdat de drukfactoren van deze soort slechts deels binnen de reikwijdte van het SMP vallen. De compensatie van verblijfplaatsen is geborgd, maar de soort is ook afhankelijk van geschikt foerageergebied en modderplekken, deze zijn onder het SMP niet geborgd, zie hoofdstuk 3.3 van het SMP.

Spreeuw

De geschatte landelijke broedpopulatie bestaat uit 400.000-700.000 paren. De staat van instandhouding van de spreeuw als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig. Tot circa 2010-2015 nam het aantal broedende spreeuwen sterk af. In de laatste jaren is echter weer een lichte toename in het aantal broedparen te zien. Op de Rode Lijst van de IUCN uit 2016 staat de spreeuw vermeld als ‘Least Concern – thans niet bedreigd’.

Op deelgebied-, wijk-, dorp- of stadsniveau zijn er geen historische populatiegegevens van spreeuw bekend. Hierdoor is het niet mogelijk om op dat schaalniveau een uitspraak te doen over de populatieontwikkeling. Voor de provincie Drenthe laat de broedvogeltrend vanaf de jaren ’90 een sterke daling zien. De laatste jaren lijken de aantallen echter te stabiliseren (23.200-40.600 in 2018-2020, 6% van Nederland). Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding van spreeuw afwijkt van de landelijke staat van instandhouding van spreeuw. De lokale staat van instandhouding wordt, net als de landelijke staat van instandhouding als ‘zeer ongunstig’ beoordeeld. De toekomstverwachting voor spreeuw is stabiel, mede omdat de soort niet alleen in bebouwing nestelt, maar ook in boomholten. Borging van foerageergebieden is echter niet in het SMP belegd, zie hoofdstuk 3.4 van het SMP.

Gewone dwergvleermuis

De Nederlandse populatie van gewone dwergvleermuis wordt geschat op tenminste 300.000 tot 600.000 dieren. Op de Rode Lijst van de IUCN uit 2006 staat de gewone dwergvleermuis vermeld als ‘Least Concern – thans niet bedreigd’. De landelijke staat van instandhouding is in 2025 beoordeeld als ‘onbekend’, waar deze in 2015 nog beoordeeld werd als ‘gunstig’. Dat de staat van instandhouding als onbekend wordt beoordeeld heeft te maken met de grote hoeveelheid aan verduurzamings- en

onderhoudsprojecten die tegenwoordig uitgevoerd worden. De verwachting is dat hierbij veel verblijfplaatsen en waarschijnlijk ook vleermuizen verloren gaan. De verspreidingstrend is de laatste jaren echter stabiel en het aantal gewone dwergvleermuizen lijkt zelfs een lichte toename te tonen.

Er zijn geen aantalsgegevens of structureel verzamelde historische verspreidingsgegevens bekend van gewone dwergvleermuis op deelgebied- of provinciaalniveau. Hierdoor is het op die schaalniveaus niet mogelijk een uitspraak te doen over aantalsontwikkelingen of de populatieomvang. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding. De lokale staat van instandhouding wordt, net als de landelijke staat van instandhouding als ‘onbekend’ beoordeeld. De toekomstverwachting is voorzichtig positief: het SMP dekt de verduurzamingsopgave die voor deze soort bepalend is. Er zijn voldoende bewezen effectieve voorzieningen bekend, waardoor mitigatie en compensatie niet als drukfactor wordt gezien, zie hoofdstuk 3.5 van het SMP.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is in ons land een algemeen voorkomende soort. Er zijn geen gegevens bekend over de trend van de aantallen. Wel is bekend dat een deel van de dieren in Nederland overwintert en de aantallen vanaf augustus geleidelijk toenemen. Op de Rode Lijst van de IUCN uit 2006 staat de ruige dwergvleermuis vermeld als ‘Least Concern – thans niet bedreigd’. De landelijke staat van instandhouding van ruige dwergvleermuis is beoordeeld als matig ongunstig. Zowel de verspreidingstrend als de populatietrend zijn de laatste jaren echter stabiel.

Er zijn geen aantalsgegevens of structureel verzamelde historische verspreidingsgegevens bekend van ruige dwergvleermuis op deelgebied- of provinciaalniveau. Hierdoor is het op die schaalniveaus niet mogelijk een uitspraak te doen over aantalsontwikkelingen of de populatieomvang. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding. De lokale staat van instandhouding van ruige dwergvleermuis wordt, net als de landelijke staat van instandhouding als ‘matig ongunstig’ beoordeeld. De toekomstverwachting voor ruige dwergvleermuis is voorzichtig positief. De soort is slechts deels afhankelijk van bebouwing als verblijfplaats en gebruikt deze daarnaast alleen in de paarperiode. Daarbij lift de soort mee op de maatregelen die worden getroffen voor gewone dwergvleermuis, zie hoofdstuk 3.6 van het SMP.

Laatvlieger

De laatvlieger is in Nederland een vrij algemene soort. Door het gebrek aan systematisch verzamelde gegevens zijn er geen gegevens bekend over de landelijke populatietrend en aantalsontwikkelingen. De landelijke staat van instandhouding wordt beoordeeld als ‘zeer ongunstig’, dit is het gevolg van het niet goed in beeld hebben van de kwantiteit en kwaliteit van het verspreidingsgebied, leefgebied en de trend daarvan. Recent is er een populatietrend bekend van het landelijk gebied vanuit het NEM Meetprogramma Vleermuis Transecttellingen, die is geclassificeerd als ‘stabiel’. Deze trend is echter niet representatief voor het urbane gebied, waarvoor landelijke data worden verzameld. Door de grote renovatie- en isolatieopgave kunnen zonder maatregelen vele verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen. Op de Rode Lijst van de IUCN uit 2006 staat de laatvlieger vermeld als ‘Least Concern – thans niet bedreigd’. Op de landelijke Rode Lijst staat de laatvlieger vermeld als ‘kwetsbaar’.

Er zijn geen aantalsgegevens of structureel verzamelde historische verspreidingsgegevens bekend van laatvlieger op deelgebied- of provinciaalniveau. Hierdoor is het op die schaalniveaus niet mogelijk een uitspraak te doen over aantalsontwikkelingen of de populatieomvang. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke staat van instandhouding. De lokale staat van instandhouding van laatvlieger wordt, net als de landelijke staat van instandhouding als ‘matig ongunstig’ beoordeeld. De toekomstverwachting van laatvlieger is onzeker; hoewel de bescherming en de aanwezigheid van verblijfplaatsen onder het SMP geborgd zijn, zijn er slechts kleine aantallen laatvliegers aangetroffen. Dit maakt de populatie kwetsbaar. Naast verblijfplaatsen vraagt de soort behoud van open, insectenrijk foerageergebied, wat buiten de reikwijdte van het SMP valt, zie hoofdstuk 3.7 van het SMP.

Rosse vleermuis
De rosse vleermuis is in Nederland een vrij algemene soort in bosrijke omgevingen. Door het gebrek aan systematisch verzamelde gegevens zijn er geen gegevens bekend over de landelijke populatietrend en aantalsontwikkelingen. De landelijke staat van instandhouding wordt beoordeeld als ‘onbekend’. De reden hiervoor is dat het aantal waarnemingen van de soort afneemt en het aandeel oude bomen en daarmee het aantal geschikte verblijfplaatsen afneemt. Op de Rode lijst die in 2020 door de zoogdiervereniging is opgesteld, is de soort echter niet beoordeeld vanwege onvoldoende systematische tellingen. De IUCN-status is ‘Least Concern’ - thans niet bedreigd’. De Nederlandse status wijkt hier met name vanaf doordat het leefgebied, met voldoende oude bomen, onder druk staat.

Op provinciaal- of regio niveau zijn er geen gedetailleerde aantalsgegevens beschikbaar, waardoor de precieze populatietrend onbekend blijft. Er zijn geen redenen om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding significant afwijkt van de landelijke beoordeling, de kwetsbaarheid van de soort is namelijk ook in Drenthe aanwezig vanwege afhankelijkheid van oud bos en holtes. De lokale staat van instandhouding van rosse vleermuis wordt, net als de landelijke staat van instandhouding, als ‘zeer ongunstig’ beoordeeld. De toekomstverwachting is stabiel voor rosse vleermuizen. De verduurzamingsopgave raakt deze soort in beperkte mate, aangezien de soort voornamelijk aangetroffen wordt in bomen. Hierdoor is het lokale bomen- en kapbeleid bepalender voor de toekomstverwachting dan het SMP, zie hoofdstuk 3.8 van het SMP.

Overige vleermuizen
Naast de hierboven beschreven vleermuissoorten zijn de gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, baardvleermuis en meervleermuis tevens onderdeel van dit besluit. Tijdens het veldonderzoek zijn er enkele waarnemingen gedaan van foeragerende of langs vliegende gewone grootoorvleermuizen. In deelgebied 12, Loon, is eenmaal een kleine dwergvleermuis foeragerend waargenomen. Verblijfplaatsen van deze soorten zijn echter niet aangetroffen. Baardvleermuis en tweekleurige vleermuis zijn tijdens het veldonderzoek in zijn geheel niet aangetroffen. Op basis van historische verspreidingsgegevens valt echter niet uit te sluiten dat deze vijf vleermuissoorten tijdens de planperiode van het SMP incidenteel ook gebruikmaken van woningen in de Gemeente Assen. Belangrijke verblijfplaatsen van deze soorten zoals kraamkolonies worden op basis van de resultaten van de nulmeting niet verwacht.

Van de meervleermuis, baardvleermuis, kleine dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis zijn weinig lokale verspreidings- en aantalsgegevens beschikbaar. Hierdoor is het niet mogelijk om uitspraken te doen over de ontwikkeling van de lokale populaties. Er zijn geen aanwijzingen dat de lokale staat van instandhouding afwijkt van de landelijke situatie. Daarom wordt de lokale staat van instandhouding beoordeeld als:

- Meervleermuis: zeer ongunstig;
- Gewone grootoorvleermuis en baardvleermuis: matig ongunstig;
- Kleine dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis: onbekend.

Ook de toekomstverwachting voor deze soorten in de gemeente Assen is onbekend vanwege het ontbreken van voldoende gegevens. Het SMP waarborgt echter het natuurvrij maken van gebouwen en de bescherming van verblijfplaatsen, waardoor negatieve effecten van werkzaamheden op deze soorten worden voorkomen, zie hoofdstuk 3.9 van het SMP.

Steenmarter
Van steenmarter zijn geen getallen over de populatiegrootte in Nederland bekend. Vroeger werd de steenmarter zwaar bejaagd en was de soort zelfs bijna uitgestorven in Nederland. Door de verandering van de jachtwet in 1948 is het aantal steenmarters weer toegenomen. Vooral in het oosten en noorden van Nederland wordt steenmarter veel waargenomen en wordt de populatie gezien als ‘stabiel’. Het verspreidingsgebied van steenmarter breidt zich uit naar het westen waardoor het aantal steenmarters daar ook toeneemt. De landelijke staat van instandhouding wordt als ‘gunstig’ beoordeeld.

Van de aantallen steenmarters per woonplaats of deelgebied zijn geen historische gegevens bekend. Het is daarom niet mogelijk een eenduidige trend aan te wijzen of een uitspraak te doen over de lokale

populatieomvang. Er is geen reden om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding van steenmarter afwijkt van de landelijke staat van instandhouding van steenmarter. De lokale staat van instandhouding wordt daarom – net als de landelijke staat van instandhouding – ingeschat als ‘gunstig’. De toekomstverwachting voor steenmarter is stabiel; onder het SMP worden er verblijfplaatsen gerealiseerd voor steenmarter. Doordat de soort territoriumhoudend is, wordt er geen directe uitbreiding van de populatie verwacht. Het SMP heeft voor deze soort vooral betekenis als kader voor zorgvuldige omgang met verstoring, waarbij samenhangende groenstructuren voor foerageren en dispersie een aandachtspunt blijven, zie hoofdstuk 3.10 van het SMP.

Conclusie
Gelet op de onderzoeksresultaten, de getroffen en toekomstige mitigerende en compenserende maatregelen, de monitoringverplichtingen en de mogelijkheid om het maatregelenpakket waar nodig bij te sturen, wordt verwacht dat de functionaliteit van leefgebieden en verblijfplaatsen behouden blijft. Hierdoor worden negatieve effecten op de populaties van de betrokken soorten voorkomen en wordt geen afbreuk gedaan aan het bereiken of behouden van een gunstige staat van instandhouding. De uitvoering van de activiteiten waarvoor deze vergunning geldt leidt daarom, zowel afzonderlijk als in samenhang, niet tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de betrokken soorten binnen het SMP-gebied, zie ook hoofdstuk 4 van het SMP.

4.4 Zorgplicht en broedseizoen
Naast de soorten waarvoor de vergunninghouder de vergunning heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De vergunninghouder is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om nadelige gevolgen te voorkomen.

Artikel 1.7 van de Omgevingswet en artikel 11.27 van het Bal bevatten respectievelijk de algemene en specifieke zorgplicht in het kader van een flora- en fauna-activiteit. De zorgplicht gebiedt eenieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden dat negatieve effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt.

Rekening houden met het broedseizoen van vogels valt ook onder de specifieke zorgplicht. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige (beschermde) soorten ten einde is.

5. Conclusie
Gelet op vorenstaande besluiten wij een omgevingsvergunning te verlenen. Aan deze vergunning zijn de voorschriften verbonden, zoals vermeld in dit besluit.